

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 28 maja 2026 r.
Znak sprawy: DEJ.jn.058.2.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację poselską nr 16304

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją poselską nr 16304 Posłanki na Sejm RP Pani Agnieszki Hanajczyk w sprawie ujednoczenia standardów znakowania opakowań datą minimalnej trwałości produktów oraz standaryzacji pojemności w celu ochrony praw konsumentów i zapobiegania marnowaniu żywności, informuję (po zasięgnięciu opinii Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz z Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odnośnie do przedłożonych w interpelacji zagadnień) co następuje.

1. Czy Ministerstwo dostrzega problem nieczytelnego i chaotycznego znakowania opakowań datami ważności jako czynnika sprzyjającego marnowaniu żywności?
2. Czy planowane jest podjęcie prac legislacyjnych (lub inicjatyw na szczeblu Unii Europejskiej) mających na celu zobligowanie producentów do umieszczania daty minimalnej trwałości w z góry określonym, łatwo dostępnym i wysoce kontrastowym miejscu na opakowaniu?

Tytułem wstępu i wyjaśnienia aktualnej sytuacji prawnej odnoszącej się do znakowania żywności datą minimalnej trwałości lub terminem przydatności do spożycia należy wskazać, że w świetle przepisów unijnych regulujących ww. kwestię, tj. przepisów rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (1):

- obowiązkowe jest zamieszczenie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia (art. 9 ust. 1 lit. f));
- informacje te (jak każde informacje obowiązkowe w oznakowaniu żywności) muszą być umieszczone w widocznym miejscu w taki sposób, aby były dobrze widoczne, wyraźnie czytelne oraz, w stosownych przypadkach nieusuwalne; nie mogą być w żaden sposób ukryte, zasłonięte, pomniejszone ani przerwane jakimikolwiek innymi nadrukami, ilustracjami czy innym materiałem (art. 13 ust. 1);
- informacje te muszą być wydrukowane na opakowaniu lub etykiecie w sposób zapewniający wyraźną czytelność, z użyciem znaków o ustalonej minimalnej wielkości czcionki (co najmniej 1,2 mm) (art. 13 ust. 2).

Należy jednocześnie zaznaczyć, że odnośnie do fizycznego wyglądu informacji w definicji „czytelności”¹ (art. 2 ust. 2 lit. m) ww. rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 wymieniono takie jej aspekty jak: rozmiar czcionki, odstępy między literami, odstępy między wierszami, grubość linii pisma, barwa czcionki, rodzaj czcionki, stosunek szerokości liter do ich wysokości, powierzchnia materiału oraz kontrast między pismem a tłem.

W zależności od rodzaju środka spożywczego producent wskazuje w jego oznakowaniu datę minimalnej trwałości lub termin przydatności do spożycia (dla środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie). Informacje te podaje się zgodnie z załącznikiem X pkt 1 i 2 ww. rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, według którego: datę poprzedza sformułowanie:

- „Najlepiej spożyć przed ...” – gdy data minimalnej trwałości zawiera oznaczenie dnia,
- „Najlepiej spożyć przed końcem ...” – w innych niż ww. przypadkach daty minimalnej trwałości, lub
- "Należy spożyć do ..." w przypadku terminu przydatności do spożycia.

Powyższym sformułowaniom towarzyszy:

- sama data, albo
- odesłanie do miejsca, gdzie data jest podana w etykietowaniu.

W przepisach tych nie wskazano, wyznaczonego miejsca opakowania lub etykiety, w którym należałoby podać datę minimalnej trwałości lub termin przydatności do

---

¹ „czytelność” oznacza fizyczny wygląd informacji, dzięki któremu informacja jest wizualnie dostępna ogółowi społeczeństwa, a który określają różne elementy, m.in. rozmiar czcionki, odstępy między literami, odstępy między wierszami, grubość linii pisma, barwa czcionki, rodzaj czcionki, stosunek szerokości liter do ich wysokości, powierzchnia materiału oraz kontrast między pismem a tłem;

spożycia. Należy jednak zawsze zachować czytelność i widoczność nanoszonej daty - pozostawienie elastyczności w tym zakresie było konieczne ze względu na bardzo dużą różnorodność kształtów opakowań występującą na rynku europejskim oraz specyfikę tej informacji (data jest informacją nanoszoną zazwyczaj bezpośrednio przez maszyny na linii technologicznej).

Zatem jeżeli producent skorzysta z ww. możliwości podawania daty w innej części opakowania niż zamieszcza pozostałe informacje, jednocześnie powinien zapewnić łatwość:

- jej odnalezienia przez konsumenta (precyzyjne odesłanie do miejsca, gdzie sama data jest fizycznie podana) oraz
- odczytania podanej daty dzięki zastosowaniu wielkości i koloru czcionki adekwatnych dla zapewnienia czytelności.

Wynika to z cytowanych powyżej wymagań prawnych rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Przepisy te obowiązują od 13 grudnia 2014 r. i odpowiadają na zgłoszone w interpelacji problemy. Motyw (26) ww. rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 stanowi: *„Etykiety żywności powinny być jasne i zrozumiałe, aby były pomocne dla konsumentów, którzy chcą dokonywać bardziej świadomych wyborów dotyczących żywności i diety. Badania pokazują, że dobra czytelność jest ważnym elementem zwiększania prawdopodobieństwa, że informacje na etykiecie będą mieć wpływ na jej odbiorców, a nieczytelne informacje o produkcie stanowią jedną z głównych przyczyn niezadowolenia konsumentów z etykietowania żywności. W związku z tym należy opracować kompleksowe podejście, aby uwzględnić wszystkie aspekty dotyczące czytelności, w tym czcionkę, kolor i kontrast.”* Niniejszy motyw dobitnie świadczy o tym, że problemy dotyczące właściwej czytelności informacji w oznakowaniu żywności dostrzeżono, a opracowane w 2011 roku przepisy ww. rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 mają im zapobiegać.

W ocenie resortu rolnictwa, jak i resortu zdrowia nie można w związku z tym zgodzić się z poglądem, że brak jest spójnych regulacji dotyczących umiejscowienia i czytelności dat przydatności do spożycia. Rozporządzenie (UE) nr 1169/2011 wiąże bowiem w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z przepisami rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 regulacje dotyczące oznakowania żywności (z pewnymi wyjątkami) mogą być

przyjmowane jedynie na poziomie unijnym. Komisja Europejska w 2023 r. zaproponowała projekt rozporządzenia delegowanego zmieniającego załącznik X do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 (1) w zakresie dat ważności. Projekt ten miał na celu „umożliwienie konsumentom dokonywania świadomych wyborów i ograniczenie marnotrawienia żywności, a ostatecznie osiągnięcie szerszych celów w zakresie zrównoważonego rozwoju żywności i ograniczenia marnotrawienia żywności”. Komisja Europejska po dyskusji z państwami członkowskimi z uwagi na niemożność ustalenia konstruktywnych rozwiązań, wycofała się z projektu. W dyskusji bowiem podkreślano, że kluczowym działaniem całej UE dla zmniejszenia strat żywności jest zmiana zachowań konsumenckich, którą można osiągnąć poprzez towarzyszące ew. przyszłym zmianom prawnym, kampanie edukacyjne.

Aktualnie brak informacji o planach/dalszych działaniach Komisji Europejskiej co do ewentualnych zmian przepisów unijnych w zakresie dat ważności – jednakże w przypadku, gdyby takie prace zostały podjęte przedstawiciele Polski będą w nich uczestniczyć. Występowanie do Komisji w tej sprawie nie jest planowane, ale Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwróci się do właściwych służb kontrolnych z prośbą o rozważenie przygotowania ewentualnych zaleceń dla przedsiębiorców przypominających o obowiązujących zasadach znakowania datą ważności na bazie ww. przepisów.

Niezależnie od powyższego należy zaznaczyć, że zgłaszane problemy, które zostały wymienione w interpelacji (nieczytelne umiejscowienie na butelkach PET, brak kontrastu, kolor czcionki często zlewa się z kolorem napoju lub samego opakowania, umieszczanie dat pod zagięciami etykiet (co wymusza ich uszkodzenie przy sprawdzaniu) lub „zagrzebanie” w gęstym bloku tekstu ze składem produktu) mogą powodować trudności z odczytaniem tych informacji i uciążliwości w „rotowaniu towarem” (prawidłowe układanie i sprzedaż towaru według terminów przydatności). Niewątpliwie kwestią kluczową jest tu zatem przestrzeganie ww. przepisów w zakresie widoczności i czytelności informacji na temat żywności przez podmioty działające na rynku spożywczym i ich egzekwowanie przez właściwe służby kontrolne.

W związku z tym wszelkie informacje od pracowników sektora handlu detalicznego oraz konsumentów o przypadkach nieprzestrzegania wymagań określonych w ww. przepisach co do czytelności i widoczności ważnych informacji obowiązkowych, tj. m.in. informacji o dacie minimalnej trwałości lub terminie przydatności do spożycia, powinny

być zgłaszane jako interwencje bezpośrednio do właściwych ze względu na siedzibę przedsiębiorcy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub przez stronę internetową <https://e.sanepid.gov.pl/interventions>.

Przypadki nieprzestrzegania wymagań określonych w ww. przepisach można również zgłaszać do podległej Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS) na specjalny adres stworzony bezpośrednio dla konsumentów: skargi@ijhars.gov.pl lub bezpośrednio do właściwego miejscowo Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS), korzystając z różnych kanałów komunikacji, znajdujących się w zakładce: <https://www.gov.pl/web/ijhars/wijhars>

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi mając na uwadze znaczenie czytelności etykiet dla konsumenta zgłosiło do planu kontroli prowadzonej przez IJHARS na 2026r. następujący temat: „Kontrola czytelności oznakowania opakowanych środków spożywczych (wielkość czcionki, kontrast tła, przestonienie, dobrowolne informacje kosztem miejsca dla obowiązkowych informacji itp.)”.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi reaguje również na wszelkie sygnały dotyczące nieprawidłowości w znakowaniu żywności. Przykładowo, zgłoszenie Koszalińskiej Rady Seniorów dotyczące nieczytelności etykiet Ministerstwo skierowało również do stowarzyszeń producentów (Federacja Gospodarki Żywnościowej RP, Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców, POLBISCO Stowarzyszenie Polskich Producentów Wyrobów Czekoladowych i Cukierniczych, Stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków) z prośbą o ich analizę i możliwe wzięcie pod uwagę podczas projektowania etykiet. W odpowiedzi Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców, poinformowała, że członkowie PFPŻ ZP podejmują starania, aby wszyscy konsumenci mieli dostęp do informacji potrzebnych do podejmowania świadomych decyzji żywieniowych, a także że aktywnie angażują się w walkę z marnotrawieniem żywności.

Marnowanie żywności to złożony problem, na który wpływa wiele czynników nie tylko po stronie handlu, ale też w gospodarstwach domowych m.in. brak planowania zakupów, nie sprawdzanie dat ważności produktów, kupowanie zbyt dużych ilości produktów (głównie pod wpływem promocji), gotowanie/przygotowywanie zbyt dużych

ilości posiłków, niewłaściwe przechowywanie produktów i gotowych potraw, a także wyrzucanie niewykorzystanych resztek żywności.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi by pomóc konsumentom i innym podmiotom w przeciwdziałaniu marnowaniu żywności od kilku lat prowadzi kampanie informacyjne o takiej tematyce, w których poruszona jest kwestia np. rozróżniania daty minimalnej trwałości oraz daty przydatności do spożycia. Materiały na ten temat można znaleźć na stronie MRiRW w zakładce *Żywność to wartość*. Link do zakładki:

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/zywnosc-to-wartosc>

Dodatkowo przygotowano spot dotyczący rozumienia określeń wskazujących na „datę ważności”, który jest obecnie prezentowany w mediach, jest dostępny pod linkiem:

<https://youtu.be/3Xg6V17TF1c?si=9oGRrVjNIQGwtKG1>

3. Czy Ministerstwo we współpracy z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów zamierza wprowadzić regulacje określające standardowe, zunifikowane progi pojemnościowe/wagowe dla poszczególnych kategorii produktów, aby zapobiec wprowadzaniu konsumentów w błąd i ułatwić porównywanie cen?

Zapewnienie możliwości porównywania oferty/ceny produktów o różnych gramaturach, celem ułatwienia konsumentowi wyboru najkorzystniejszej, pod względem ceny, oferty - to zasada która leży u podstaw obowiązujących w tej materii przepisów. Ustawa z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (3) określa sposób informowania o cenach oferowanych towarów i usług oraz skutki nieprzestrzegania jej uregulowań. Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (4). Celem niniejszej dyrektywy jest ustalenie podawania ceny sprzedaży oraz ceny za jednostki miary produktów oferowanych konsumentom przez podmioty gospodarcze w celu lepszego przekazywania informacji konsumentom oraz ułatwienia porównywania cen. Motyw (5) ww. dyrektywy 98/6/WE wskazuje na przyczyny przyjętych na poziomie unijnym rozwiązań i stanowi: *Powiązanie między podawaniem ceny jednostkowej produktów i ich paczkowaniem w ustalonych ilościach lub objętościach odpowiadających wartościom asortymentów przyjętym na poziomie Wspólnoty okazało się zbyt skomplikowane, aby mogło być stosowane; jest, zatem konieczne, porzucenie tego powiązania na rzecz nowego*

uproszczonego mechanizmu a także w interesie konsumenta, bez uszczerbku dla przepisów regulujących normalizację opakowań. Ponadto w kolejnym motywie tej dyrektywy wyjaśniono, że obowiązek podawania ceny sprzedaży oraz ceny jednostkowej przyczynia się znacząco do lepszego przekazywania informacji konsumentom, jako że najłatwiejszym i zarazem najlepszym sposobem jest umożliwienie konsumentom dokonania oceny i porównania cen produktów w sposób optymalny i tym samym dokonania przez nich świadomego wyboru na podstawie prostych porównań.

W związku z powyższym prawo krajowe tj. art. 4 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru lub usługi w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Cena jednostkowa to cena ustalona za jednostkę określonego towaru lub określonej usługi, których ilość lub liczba są wyrażone w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach, czyli tzw. „cena za 1 kg”, „cena za 1 litr”. Przepis ten stanowi wdrożenie art. 4 ww. dyrektywy 98/6/WE który wskazuje, że cena sprzedaży i cena jednostkowa muszą być jednoznaczne, łatwo dostrzegalne i czytelne. Techniczne aspekty czytelności informacji zostały wskazane w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (5). W przepisie § 3 ust. 1. Precyzuje ono, że cenę, **cenę jednostkową** lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy cena, cena jednostkowa lub informacja o obniżonej cenie, w miejscu ogólnodostępnym i **dobrze widocznym dla konsumentów.**

Zgodnie z opinią Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów cena jednostkowa jest podstawowym kryterium informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych towarów – podobnych pod względem przeznaczenia, ale o odmiennych cechach np. co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, itp. Konieczność informowania o cenie jednostkowej to przede wszystkim zabezpieczenie, ochrona interesów konsumentów, którzy mogą nie tylko porównywać ceny takich samych bądź podobnych produktów w obrębie tej samej bądź różnych placówek w sposób nieskrępowany, ale również mogą przekonać się czy podana cena jednostkowa określonego rodzaju produktu jest dla nich odpowiednia.

Wprowadzania innych regulacji, mogłoby być traktowane jako nadregulacja, czy ograniczenie innowacyjności lub konkurencji cenowej. Obecnie – w zakresie artykułów

żywnościowych i nieżywnościowych (poza napojami alkoholowymi, które jednak są produktem „specyficznym”) nie ma (na poziomie unijnym) regulacji prawnych, które narzucałyby wielkość opakowań, czy unifikowałyby progi pojemnościowe produktów. Opakowania środków spożywczych mogą mieć w związku z tym różne wielkości, kształty i kolory, a wybór w tym zakresie należy do producentów.

4. Jakie inne kroki resort zamierza podjąć, aby opakowania produktów wprowadzanych na polski rynek były bardziej przyjazne i transparentne zarówno dla konsumentów, jak i pracowników sektora handlu?

Przepisy UE szczegółowo uregulowały kwestie oznaczania żywności datą ważności, a także czytelności oznakowania i możliwości porównywania cen wyrobów w podobnych opakowaniach.

Wprowadzenie kolejnych wymagań w ww. obszarach może być dokonane jedynie na poziomie unijnym. Komisja Europejska co do zasady stale doskonali i dokonuje aktualizacji obowiązujących przepisów gdy zachodzą przesłanki ku temu. Zatem w przypadku inicjatywy legislacyjnej Komisji Europejską (zazwyczaj poprzedzonej konsultacjami z interesariuszami celem opracowania analizy wpływu ewentualnej przewidywanej regulacji w danym obszarze) przedstawiciele Polski będą jak wskazano powyżej brać aktywny udział w ewentualnych pracach na poziomie UE biorąc pod uwagę problemy zgłaszane przez podmioty krajowe celem wypracowania optymalnych rozwiązań. Należy jednocześnie podkreślić, że dążenie do powtarzania już istniejących (np. w zakresie czytelności informacji o datach ważności), czy nazbyt skomplikowanych wymagań (co stwierdzono odnośnie do przykładowego unifikowania progów pojemnościowych/wagowych produktów), może doprowadzić do zaburzenia równowagi między obowiązkami, a możliwościami ich spełnienia.

W opinii Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi niezwykle istotne dla kwestii przedłożonych w interpelacji, jest właściwe egzekwowanie aktualnych ww. przepisów prawa. Stąd problemy wskazane przez Panią Posłankę zostaną przekazane do wiadomości właściwych służb kontrolnych celem wzmocnienia egzekwowania obowiązujących przepisów i rozważenia przez służby przygotowania ewentualnych zaleceń dla przedsiębiorców przypominających o obowiązujących przepisach w omawianych kwestiach znakowania datą ważności czy uwidaczniania cen w detalu.

W celu lepszego wyegzekwowania wymagań oznaczania żywności datą ważności ustalonych przepisami, skutecznym i najszybszym działaniem może być np. zgłaszanie przypadków nieprawidłowości bezpośrednio do producentów oraz właściwych inspekcji. W sytuacji gdy detaliści/konsumenci uważają, że oznakowanie jest nieczytelne zachęcamy, by zwracali się bezpośrednio do przedsiębiorcy z taką uwagą (w oznakowaniu często podawana jest np. infolinia do firmy). Przedsiębiorcy mogliby wtedy wziąć pod uwagę konkretne przykłady budzące wątpliwości, podczas projektowania szaty graficznej swoich produktów.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Małgorzata Gromadzka
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 18 ze zm.)
- (2) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/1892 z dnia 10 września 2025 r. zmieniająca dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów (Tekst mający znaczenie dla EOG) Dz.U. L, 2025/1892, 26.9.2025,
- (3) ustawa z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168)
- (4) dyrektywa 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. Urz. WE L 80 z 04.07.1998 ze zm.)
- (5) rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz.U. 2022 poz. 2776)

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów